

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

26 aprilie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:
președinte – Petru Ursache,
judecătorii – Petru Moraru și Ghenadie Nicolaev,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 19 noiembrie 2014 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 februarie 2016, declarat de inculpatul

Cheptene Ion XXXXX, născut la xx xxxxxxxx
xxxx, originar și domiciliat xx. XXXXXXXX,
xx XXXXXXXX xx xx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 04.04.2014 - 19.11.2014;

Instanța de apel: 14.01.2016 - 25.02.2016;

Instanța de recurs: 26.01.2017 - 26.04.2017.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 19 noiembrie 2014, Ion Cheptene a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, la 2 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții privind gestionarea bunurilor materiale pe termen de 3 ani.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, Ion Cheptene la 31 decembrie 2013, aproximativ la ora 17.00, având scop cupidant, în vederea dobândirii și însușirii ilicite a bunurilor, aflându-se pe șos. Hîncești, mun. Chișinău, în preajma Gării Chișinău Sud-Vest, prin înșelăciune, sub pretextul că are nevoie de popi telescopici pe o perioadă de timp, abuzând de încrederea părții vătămate Igor Tulbu, a primit de la ultimul 70 popi telescopici pe termen de o lună, însă după recepționarea bunurilor, însușindu-le, a dispărut într-o direcție necunoscută, cauzându-i părții vătămate un prejudiciu material considerabil, în sumă de 10500 lei.

3. Avocatul Dorin Melinteanu în numele inculpatului, la 21 decembrie 2015, a contestat cu apel sentința solicitând casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului să-i fie stabilită pedeapsa 2 ani închisoare, iar în temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei să fie suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 1 an.

În motivarea apelului a invocat că, pedeapsa aplicată de către prima instanță este prea aspră în coraport cu circumstanțele faptei, iar la aplicarea și individualizarea pedepsei, urma să se țină cont de faptul că Ion Cheptene a recunoscut vinovăția în săvârșirea infracțiunii incriminate în cadrul urmăririi penale, că a contribuit activ la elucidarea circumstanțelor săvârșirii faptei, că nu

există prejudiciu.

Toate aceste circumstanțe constituie o premisă pentru a aplica în privința inculpatului prevederile art. 90 Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 februarie 2016, a fost respins ca fiind depus peste termen apelul, cu menținerea hotărârii atacate.

În motivarea soluției sale instanța de apel a indicat că, la 19 noiembrie 2014 a fost pronunțată sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău prin care Ion Cheptene a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal.

Fiind citat în ședința de judecată a primei instanțe, inculpatul nu s-a prezentat, instanța dispunând de date veridice conform sistemului informațional „ACCES” că acesta a părăsit teritoriul R. Moldova la 14 mai 2014 fără permisiunea instanței de judecată, prin încheierea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 30 octombrie 2014, Ion Cheptene a fost anunțat în căutare (f.d.67), iar conform certificatului eliberat de IP Centru al IGP (f.d.70) se confirmă faptul că în privința inculpatului Ion Cheptene a fost intentat dosarul de căutare nr. 2014010253, din care motiv instanța a concluzionat că inculpatul intenționat s-a eschivat de la prezența în instanța de judecată și a dispus examinarea cauzei în absența acestuia, conform prevederilor art. 321 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală.

În ședința de judecată a primei instanțe inculpatul Ion Cheptene a fost reprezentat de avocatul Dorin Melinteanu care a primit o copie a sentinței la data pronunțării acesteia, 19 noiembrie 2014 (f.d.83).

Avocatul Dorin Melinteanu în numele inculpatului a declarat apel împotriva sentinței Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 19 noiembrie 2014, la 21 decembrie 2015, fără a solicita repunerea în termen a apelului.

Astfel, instanța de apel a menționat că, în baza prevederilor legii procesuale penale, termenul de declarare a apelului este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu dispune altfel.

În acest context, instanța de apel a notat că, în cazul dezacordului cu sentința, inculpatul Ion Cheptene sau avocatul Dorin Melinteanu în numele acestuia, urmau să înainteze cererea de apel în termenul legal de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, or, avocatul a fost prezent la pronunțarea sentinței, cunoștea soluția instanței și, totodată, a fost explicat în ședință publică dreptul de a ataca sentința în termen de 15 zile.

Cu toate acestea, avocatul a depus apelul în numele lui Ion Cheptene la 21 decembrie 2015, adică peste un an de la pronunțarea sentinței, în timp ce termenul limită până când putea fi înaintat apelul împotriva sentinței Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 19 noiembrie 2014 a fost 05 decembrie 2014.

Instanța de apel a menționat că, întârzierea termenului de declarare a apelului nu a fost determinată de motive întemeiate și în atare situație, a atestat necesitatea respingerii apelului ca fiind depus peste termen.

5. Inculpatul, în temeiul pct. 5) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs hotărârile adoptate, solicitând casarea acestora cu remiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului a invocat că, la 02 decembrie 2016 a luat cunoștință cu sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 19 noiembrie 2014, prin

intermediul avocatului Mariana Kuşnir, care a făcut cunoştinţă cu materialele cauzei penale la 28 noiembrie 2016 şi i-a transmis spre cunoştinţă la 02 decembrie 2016, sentinţa primei instanţe şi decizia instanţei de apel.

Sustine recurentul că, nu a cunoscut despre petrecerea şedinţelor de judecată în instanţa de apel şi în prima instanţă deoarece la 14 mai 2014 a plecat în Polonia unde se află şi în prezent fiind apărat de un avocat din oficiu, a cărui date de contact nu le avea şi care din motive necunoscute nu a contestat în termen sentinţa.

Indică inculpatul că, nu a fost prezent în şedinţele de judecată şi nu a cunoscut de faptul că au fost adoptate hotărâri pe marginea cauzei penale intentate în privinţa sa şi nu a cunoscut de dreptul şi termenul de atac al hotărârilor adoptate, drepturile şi obligaţiile prevăzute de art. 66 Cod de procedură penală.

Cu trimitere la explicaţiile conţinute în pct. 6 al Hotărârii Plenului Curţii Supreme de Justiţie nr. 9 din 30 octombrie 2009 „Cu privire la judecarea recursului ordinar în cauza penală”, indică că, în cazul dat instanţa de recurs este obligată să verifice dacă instanţa de apel a constatat că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate.

Instanţa de apel eronat a concluzionat că, nu i-au fost prezentate careva motive întemeiate privind omiterea termenului de apel, astfel aceasta trebuia să ia în consideraţie faptul că inculpatul urma să fie audiat atât în prima instanţă cât şi în instanţa de apel.

Astfel consideră că, la judecarea cauzei în prima instanţă cât şi în instanţa de apel i-a fost încălcat dreptul la apărare şi principiul contradictorialităţii părţilor în proces.

Specifică inculpatul că, vina în săvârşirea faptei imputate în cadrul urmăririi penale a recunoscut-o, iar la 08 decembrie 2016 partea vătămată Igor Tulbu a întocmit o recipisă prin care a indicat că i-a fost restituit integral prejudiciul material şi moral cauzat în sumă de 13000 lei, totodată, menţionând că acest prejudiciu nu este unul considerabil.

Consideră inculpatul că, instanţa de recurs urmează să recalifice acţiunile imputate din prevederile art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal în prevederile art. 190 alin. (1) Cod penal, reieşind din faptul că paguba pricinuită de către inculpat nu este una considerabilă.

Subsidiar a invocat recurentul că, cu trimitere la prevederile art. 10 Cod penal, urmează a ţine cont de cererea privind aplicarea Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 „Privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenţei Republicii Moldova”.

6. Asupra recursului declarat a prezentat referinţă procurorul care s-a expus pentru inadmisibilitatea acestuia, deoarece instanţa de apel just a ajuns la concluzia respingerii apelului declarat de avocatul Dorin Melinteanu în numele inculpatului, ca fiind depus peste termenul stabilit de art. 402 Cod de procedură penală.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în baza materialelor din dosar, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanţa de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanţei de apel, este în drept să decidă asupra

inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel. Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Raportând aceste prevederi la speța examinată, Colegiul penal sesizează că recurentul invocă ca temei pentru recurs pct. 5) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când cauza a fost judecată în primă instanță sau în apel în lipsa unei părți care legal citată, a fost în imposibilitate de a se prezenta și de a înștiința instanța despre această imposibilitate, totodată motivând recursul și sub aspectul temeiului de casare prevăzut de pct. 4) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, judecata a avut loc fără participarea inculpatului când participarea lui era obligatorie potrivit legii.

Instanța de recurs reține că aceste temeiuri la care se referă autorul recursului nu își găsesc reflectare în speța dată, or, instanțele de fond corect au dispus examinarea cauzei în lipsa inculpatului.

În acest context, instanța de recurs ține să menționeze că, potrivit materialelor cauzei, prima instanță a dispus citarea inculpatului pentru ședința de judecată din 17 iunie 2014, însă potrivit adevărinței anexate la plicul ce a fost returnat instanței, a fost menționat că adresatul este plecat peste hotare (f.d.87-verso).

Conform fișei personale a lui Ion Cheptene eliberată de sistemul informațional „ACCES”, prezentată de procuror în ședința de judecată, prima instanță a stabilit că inculpatul a părăsit teritoriul R. Moldova la 14 mai 2014, din care motiv a dispus, prin încheierea din 30 octombrie 2014, anunțarea în căutare a acestuia (f.d.65, 67, 76-78).

În acest context, Colegiul penal reține că, atât prima instanță, cât și instanța de apel corect au dispus examinarea cauzei penale în lipsa inculpatului, care fără permisiunea instanței de judecată a părăsit teritoriul R. Moldova, fiind anunțat în căutare.

Totodată, instanța de recurs menționează că, instanța de apel corect a ajuns la concluzia respingerii apelului declarat de avocatul Dorin Melinteanu în numele inculpatului, ca fiind depus peste termen, întârzierea termenului de declarare a apelului nefiind determinată de motive întemeiate.

Cu referire la argumentul inculpatului prin care susține că, de către instanțele de fond i-a fost încălcat dreptul la apărare și principiul contradictorialității părților în proces, Colegiul penal ține să menționeze că, atât în prima instanță, cât și în instanța de apel inculpatul a fost reprezentat de avocatul Dorin Melinteanu, care a acordat asistență juridică garantată de stat încă în cadrul urmăririi penale, la care inculpatul a participat, însă ultimul nu și-a exprimat dezacordul cu faptul că avocatul numit să îi reprezinte interesele.

La fel, nu se constată încălcarea de către instanțele de fond a principiului contradictorialității părților în proces, inculpatul neprezentându-se în ședințele de judecată, a fost anunțat în căutare, iar interesele acestuia, atât în prima instanță,

cât și în instanța de apel au fost reprezentate, de avocatul Dorin Melinteanu.

Colegiul penal respinge ca neîntemeiate alegațiile inculpatului prin care susține că, acțiunile acestuia urmează a fi recalificate din prevederile art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal în art. 190 alin. (1) Cod penal, deoarece paguba pricinuită de inculpat părții vătămate nu este una considerabilă, fapt confirmat prin recipisa întocmită la 08 decembrie 2016 de partea vătămată Igor Tulbu, prin care a indicat că prejudiciul material și moral cauzat în sumă de 13000 lei, i-a fost restituit integral, totodată menționând că acest prejudiciu nu este unul considerabil.

În acest context, instanța de recurs ține să menționeze că, recipisa anexată de inculpat la cererea de recurs și la care acesta face trimitere, nu poate fi reținută ca probă, deoarece această recipisă este anexată în copie fără a fi autentificată în modul stabilit de lege.

Totodată, Colegiul penal reține că, în privința inculpatului Ion Cheptene nu poate fi aplicată Legea nr. 210 din 29 iulie 2016 „Privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova”, deoarece potrivit art. 10 lit. k) a legii menționate, prevederile art. art. 1-9 nu se aplică persoanei învinuite, inculpate sau condamnate care nu a reparat integral prejudiciul cauzat prin infracțiunea pentru care este urmărită sau, după caz, a fost condamnată, ținând cont de faptul că la materialele cauzei nu au fost prezentate date (probe) veridice din care ar rezulta că inculpatul a recuperat prejudiciul material și moral cauzat părții vătămate, totodată la dosar lipsind și cererea inculpatului cu solicitarea privind aplicarea amnistiei.

În consecință, raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs nu constată prezența erorilor de drept ce ar genera casarea hotărârii atacate, și prin urmare, se impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat de recurent.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul *Cheptene Ion XXXXX*, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 februarie 2016, în propria cauză penală, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 26 mai 2017.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Petru Moraru

Ghenadie Nicolaev